Klimatanpassningsplan

Strategi

Program

►**Plan**

Policy

Riktlinjer

Anvisning

Typ av styrdokument:	Plan
Beslutad av:	Kommunstyrelsen, 2024-12-18 §311
Gäller från:	2024-12-18
Ansvarig:	Stadsledningsförvaltningen, enhet samordning för hållbarhet
Dokumentet gäller för:	Mölndals stad
Senast reviderad:	2024-10-09

Innehållsförteckning

Klimatanpassningsplan 1
Innehållsförteckning 2
Sammanfattning 3
Bakgrund 4
Planens syfte och mål 4
Avgränsning och osäkerheter 5
Lagkrav och ansvar 5
Arbetssätt 7
Klimatrisker och identifierade åtgärder 8
Översvämningar 8
Värmeböljor 9
Torka och Brand 10
Ras och skred 10
Genomförande och uppföljning 11

Sammanfattning

Klimatanpassningsplan är ett styrdokument som gäller för stadens berörda förvaltningar och bolag. Arbetet utgår ifrån kommunstyrelsens budgetuppdrag och verksamhetsplan 2021, att utveckla stadens samlade klimatstrategiska arbete med särskilt fokus på klimatanpassningsåtgärder. Planen syftar till att göra Mölndal stad mer robust, attraktiv och trygg inför de klimatförändringar som vi redan ser idag och som vi kommer att i en större utsträckning drabbas av i framtiden.

Planen avgränsas till åtgärder för fyra klimatrisker: *Översvämningar, Värmeböljor, Torka* samt *Ras och skred.* Dessa identifierades som de mest kritiska för Mölndals stad. Riskerna i planen avgränsas till de risker som påverkar kommunala verksamheter, och åtgärderna riktar sig till stadens förvaltningar och ska vara i ett förebyggande syfte. Åtgärder som syftar till ökad förmåga att hantera konsekvenser av de klimatrisker som trots förebyggande arbete inträffar, behandlas i stadens risk- och sårbarhetsanalys och tas inte med i denna plan. Åtgärder och insatser kan innebära att involvera andra aktörer, enskilda fastighetsägare eller allmänheten.

Denna plan ska fungera som en del i det systematiska kvalitetsarbetet och användas i utvecklingsarbetet för klimatanpassning. Förvaltningar ansvarar för att identifiera, implementera och regelbundet följa upp aktiviteter inom sina respektive områden. Förvaltningar kommer att arbeta med aktivitetsplaner och åtgärder med stöd av utvecklingsledare på stadsledningsförvaltningen. Åtgärder hanteras av förvaltningar i ordinarie planeringsprocesser och finansieringsmöjligheter med statliga bidrag ska undersökas. Planen ska aktualiseras vid behov.

Identifierade åtgärder handlar om att

- klargöra arbetsprocess inom staden och genomföra kommunikationsinsatser för klimatanpassningsarbete
- planera nya stadsdelar och uppgradera befintliga bebyggelser med översvämningsåtgärder proaktivt
- ha underhålls- och driftplanering som behåller funktioner av översvämningsåtgärder
- utreda nödvändiga åtgärder för att minska risker för översvämning
- utvärdera genomförda åtgärder för att ta del av kunskap från erfarenheter
- rustas utomhusmiljö för varmare klimat genom att minska hårdgjorda ytor och öka grönska i stadsmiljö
- reglera inomhustemperatur för att skapa behagligt klimat vid värmebölja
- inventera och utreda nödvändiga lösningar för stadens fastigheter och planera dem för drift och underhåll
- utreda nödvändiga åtgärder för att öka motståndskraft mot långvarig torka i framtiden
- ta fram analysunderlag för risker mot torka och skogsbränder
- utreda åtgärder mot ras och skred och ta fram en långsiktig åtgärdsplan

Bakgrund

Enligt den sjätte utvärderingsrapport som FN:s klimatpanel har publicerat, blir det tydligt att jordens klimat blir varmare på grund av växthusgaser som människor har släppt ut i atmosfären, och det blir mer akut att vi måste minska utsläppen för att bromsa den globala uppvärmningen. Utvärderingsrapporten påtalar vikten av att arbeta med både minskning av växthusgasutsläpp och anpassning av klimatförändringar samt att hitta lösning som skapar synergieffekter för båda områden[1].

Klimatförändringar sker redan idag och det påverkar även Mölndal, exempelvis av stor nederbörd och tätare frekvens, längre värmeböljor och längre torka. Mölndal har arbetat länge med utsläppsminskning, men behovet av att hitta ett övergripande sätt att arbeta med anpassning till det förändrade klimatet inom organisationen har ökat under de senaste åren.

Kommunstyrelsen har beslutat 2021 i budget och kommunstyrelsens verksamhetsplan om ett uppdrag att utveckla stadens samlade klimatstrategiska arbete med särskilt fokus på klimatanpassningsåtgärder. Under hösten 2021 till våren 2022 har en rapport om nulägesanalys tagits fram och där behovet av att ta fram en kommunövergripande klimatanpassningsplan för att kunna förtydliga stadens förhållningssätt när det gäller klimatanpassningsarbete, ansvarsfördelning och roller samt genomförande och tidplan för konkreta åtgärder har konstaterats. Planen syftar till att Mölndal stad blir en mer robust, attraktiv och trygg kommun i klimatförändringar som vi ser redan idag och som vi kommer att utsättas i framtiden.

Planens syfte och mål

Genom att arbeta med klimatanpassning, kan Mölndals stad bidra till god livskvalitet för kommunens invånare samt gör det lättare för dem att välja var man vill bo oavsett hur klimatförändringar kan påverka olika stadsdelar i framtiden. Genom att klimatsäkra stadsplaneringen kan staden öka sin attraktivitet gentemot näringslivet och på så vis öka dess vilja att etablera sig i staden.

Mölndals kommunfullmäktige har fem övergripande mål som är kopplade till Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål om hållbar utveckling.

Kommunfullmäktiges fem övergripande mål

- Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad
- Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande
- Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur
- Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar
- Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för långsiktigt hållbar utveckling

Klimatanpassningsarbete har en stark koppling till mål 13: *att bekämpa klimatförändringarna*, men kan även bidra till att uppnå mål 11: *hållbara städer och samhällen*. Även mål 2, 3, 5, 6, 15 som har koppling till klimatanpassning enligt SMHI

[1] Klimatologi Nr 72, 2023. *Klimat i förändring 2023, Syntesrapport. Sammanfattning för beslutfattare, en rapport från FN:s klimatpanel IPCC.*

och Länsstyrelsen i Västra Götalands läns handlingsplan, vilket medför positiv inverkan på flera kommunfullmäktigemål.

Målet med klimatanpassningsarbetet är att Mölndal står robust och motståndskraftig inför de klimatförändringar vi ser redan idag och kommer bemöta i framtiden.

Målet kan uppnås genom att:

- öka kunskapen och förståelse inom kommunens organisation och mot stadens invånare för hur klimatförändringarna och dess effekter påverkar Mölndals stad på kort och lång sikt.
- förankra klimatanpassningsarbete brett i kommunens organisation genom att integrera klimatperspektiv i beslutprocesser kring planering, underhåll och drift.
- implementera konkreta förebyggande åtgärder/insatser i identifierade riskområden.

Åtgärder som identifieras av förvaltningar genomförs i syfte att uppnå ovanstående mål.

Avgränsning och osäkerheter

Planen avgränsas till åtgärder för fyra klimatrisker: *Översvämningar, Värmeböljor, Torka* samt *Ras och skred,* som identifierades som mest kritiska för Mölndals stad. Riskerna i planen avgränsas i sin tur till de risker som påverkar kommunala verksamheter. Åtgärderna riktar sig till stadens förvaltningar och ska ha förebyggande syfte. Åtgärder som syftar till ökad förmåga att hantera konsekvenser av de klimatrisker som trots förebyggande arbete inträffar, behandlas i stadens risk- och sårbarhetsanalys och tas inte med i denna plan. Åtgärder och insatser kan innebära att involvera andra aktörer, enskilda fastighetsägare eller allmänheten.

Planen har inte tagit hänsyn till klimatförändringarnas indirekta effekter, exempelvis ökade migrationsströmmar.

Lagkrav och ansvar

Kommunerna har ett stort ansvar för att anpassa samhället till ett förändrat klimat[2]. Trots det inte finns tydlig lagstiftning som är direkt knuten till klimatanpassning, finns det flera olika lagar som har påverkan på klimatanpassningsområdet. Här anges några utvalda lagar.

Kommunens ansvar

Kommunallagen kräver att kommunal verksamhet ska avse angelägenheter av allmänt intresse och följa viktiga principer som lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och principen om självkostnad. Kommunen kan vidta förebyggande åtgärder mot naturolyckor så länge dessa inte bryter mot likställighetsprincipen[3].

Kommen har ansvar för att skydda liv, hälsa, egendom och miljön genom förebyggande åtgärder, rådgivning och information[4].

[2] SOU 2007:60 Klimat- och sårbarhetsutredningen och propositionen 2008/09:162 En sammanhållen energi- och klimatpolitik
[3] Ansvar vid naturolycka, rapport upprättad av advokaten Tove Andersson, Wistrand Advokatbyrå, 2009.
[4] Lag om skydd mot olyckor, LSO 2003:778, 3Kap, 1§ och 2§

Kommuner ska minska sårbarheten och ha en god krishanteringsförmåga. Extraordinära händelser ska analyseras och sammanställs i en risk- och sårbarhetsanalys[5].

Markanvändning

Enligt PBL ska kommuner i översiktsplaneringen bedöma risken för skador på den byggda miljön kopplade till klimatförändringar, som översvämning, ras, skred och erosion[6]. I detaljplanering kan kommunen kräva marklov för att minska hårdgjorda ytor och därmed minska risken för översvämning och värmeböljor[7]. Vid planläggning och bygglov[8] ska bebyggelse placeras på lämplig mark med hänsyn till hälsa, säkerhet, olyckor, översvämning och erosion.

Kommunen ansvarar för att ny bebyggelse inte uppförs på olämpliga områden, men har inget ansvar för grundförhållandena för befintlig bebyggelse. Det är fastighetsägarens ansar att avgöra om nödvändiga utredningar ska genomföras för att skydda sin egendom.

Som fastighetsägare

Byggherren som fastighetsägaren ansvarar för att uppfylla kraven i PBL, PBF, EKS och BBR[9] för byggnader och för tomtmark.

Kommunen, som ofta är en stor markägare, kan i denna egenskap ställa krav på dem som ska köpa och bygga marken. Som fastighetsägare har kommunen ansvar att vidta förebyggande åtgärder för att skydda egna egendom mot klimatrelaterade skador[10] och att fastigheten inte orsaka olägenhet för andra, exempelvis genom att avleda dagvatten till en annan tomt[11]. Fastighetsägare ska också hålla sig informerad om vilka klimatrelaterade risker och ta hänsyn till dessa vid drift och underhåll.

Vatten och avlopp

Kommunen, som VA-huvudman, ansvarar för att tillgodose behovet av avlopp[12] och definierar verksamhetsområdet där allmänna vattentjänster behövs för att skydda hälsa och miljö[13]. Kommunen bör överväga enskilda anläggningar vid behovsbedömning och ha en aktuell vattentjänstplan för en långsiktig planering.

Verksamhetsområdet kan omfatta dricksvatten, spillvatten och dagvatten, beroende på behovet. Utanför verksamhetsområdet hanterar VA-huvudmannen inte dagvatten. Ansvaret för avledande av dagvatten gäller normala flöden, och ledningsnätet är inte dimensionerat för att hantera skyfall.

VA-lagen[14] säkerställer långsiktig planering av vattenförsörjning och avlopp, inklusive dagvattenhantering inom samlad bebyggelse. Kommunens ansvar enligt VA-lagen gäller både för ny och befintlig bebyggelse, men inte ersätter ansvar enligt Plan- och bygglagen för att detaljplanera ny bebyggelse på lämplig mark. VA-lagen täcker endast skador

[5] Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) 1kap 1§ och 2kap. 1§
[6] PBL 3kap
[7] PBL 9kap
[8] PBL 2kap 5§
[9] PBF: Plan – och byggförordning (2011:338), EKS: Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder, BBR: Boverkets byggregler (2011:6)
[10] SOU 2017:42 Vem har ansvaret? Ss.17-18
[11] Jordabalken (1970:994) 3kap 1§
[12] Lagen om allmänna vattentjänst (LAV) (2006:412), 6§
[13] Lagen om allmänna vattentjänster (VA-lagen) (2006:412) 6§
[14] Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

orsakade av VA-anläggningen, och inte översvämningsskador till följd av exempelvis skyfall[15].

Tillsyn och prövning

Miljöbalken (MB) främjar en hållbar utveckling för att säkerställa en hälsosam miljö för nuvarande och framtida generationer[16]. MB reglerar miljöfarliga verksamheter[17] och förorenade områden[18] och kräver att miljö- och klimataspekter beaktas i all planläggning[19], inklusive skydd av naturreservat och strandskydd[20].

Verksamhetsutövare måste ha nödvändig kunskap och vidta åtgärder för att förebygga skador på hälsa och miljö[21]. Miljökonsekvensbeskrivningar ska inkludera bedömning av positiva och negativa effekter av bland annat hälsa, biologisk mångfald och klimat[22].

Klimatanpassningsplan och andra styrdokument

För att kunna främja klimatanpassningsarbeten i kommunen, behöver aspekten beaktas och integreras i ordinarie verksamheter och ansvarsområden. Det finns ett par styrdokument som kopplar till klimatanpassningsarbeten på olika sätt. I översiktsplanen finns exempelvis klimatanpassning med som en viktig del med ett antal olika planeringsprinciperna. Vid aktualisering bör relevanta styrdokument beakta klimatanpassningsperspektiv för att kommunen ska kunna arbeta mer strukturerat inom klimatanpassningsarbeten.

Organisatoriska ansvar inom staden

Alla berörda förvaltningar ska inom sina uppdrag arbeta med klimatanpassning. Stadsledningsförvaltningen har det övergripande ansvaret för att samordna och följa upp genomförandet av planen.

Arbetssätt

Kommunstyrelsen har beslutat att utveckla det samlade klimatstrategiska arbetet med särskilt fokus på klimatanpassningsåtgärder. Klimatförändringar påverkar hela samhället och det finns behov av att alla verksamheter, förvaltningar och nämnder har ett klimatanpassningsarbete som är integrerat i den ordinarie verksamheten.

Klimatanpassningsprocessen

Att klimatanpassa samhället är en långsiktig och kontinuerlig process. Med stöd av SMHI:s lathund[23] arbetar Mölndals stad övergripande med klimatanpassning i en löpande process bestående av sju steg. I Mölndals stad har klimatanpassningsarbetet etablerats genom en förvaltningsövergripande arbetsgrupp startad hösten 2022 och som aktivt arbetat för att ta fram en kommunövergripande klimatanpassningsplan. Under våren 2023 genomfördes en tematisk workshopsserie utifrån fyra fokusområden. Workshopserien

[15] Klimatanpassning – Urval av tillämplig lagstiftning till stöd för myndigheter och kommuner (2021), Advokatfirman Delphi
[16] MB 1kap 1§
[17] MB 9 kap.
[18] MB 10 kap.
[19] MB 2kap
[20] MB 7kap
[21] MB 2kap 2§ och 3§
[22] MB 6kap
[23] SMHI Lathund för klimatanpassning https://www.smhi.se/lathund-for-klimatanpassning

kopplar till steg tre och fyra i processen om att analysera riskområden och identifiera åtgärder.

Fyra fokusområden

Våren 2022 togs en nulägesanalys inom klimatanpassning fram som ämnade belysa stadens utgångsläge samt vidare behov och utmaningar inom klimatanpassningsarbetet. Utifrån workshops med stadens samtliga förvaltningar, valdes fyra fokusområden ut innehållande de klimatrisker som anses särskilt viktigt för staden att hantera för att minska stadens sårbarhet. Fokusområdena är utgångspunkten i det fortsatta arbetet framöver:

- Översvämning (skyfall och höga flöden)
- Värmebölja
- Torka och brand (vattenbrist, skogsbrand)
- Ras och skred

Figur 1Illustration över sju stegen i SMHI:s lathund för klimatanpassning och Mölndals stads arbetsprocess

Klimatrisker och identifierade åtgärder

Utifrån de tematiska workshopserierna har nedanstående konsekvenser och sårbarheter konstaterats i staden när extrema väderhändelser, såsom översvämningar, värmebölja, torka och brand samt ras och skred, sker.

Översvämningar

Klimatrelaterade översvämningar i samband med skyfall och höga flöden i vattendragen kommer påverka Mölndals stads organisation och verksamhet. Mölndals stad har flera lågpunktsområden som är särskilt sårbara för översvämning vid skyfall och höga flöden i vattendragen.

I Mölndal finns det flera kända översvämningsområden som har tidigare drabbats. Dessa är bland annat längs Mölndalsån, Kålleredsbäcken, Lindomeån, Söderleden kring

Åbromotet och Lunnagården och Toltorpsdalen. Riskområdena innefattar flera olika samhällsfunktioner som behöver säkerställas för att upprätthålla ett fungerande samhälle även vid extremväder.

En trolig konsekvens av översvämning är fukt- och mögelskador i bebyggelser, försening eller försvårandet av arbetsutövning, behov av evakuering och förstörda kulturvärden. Flera vägområden inom kommunen riskerar i dagsläget att översvämmas vid skyfall och höga flöden. Extra utsatt är vägpartier och infartsvägar till E6:an och Söderleden, samt centrala gator i tätortsområdena. Översvämningar på vägar försvårar framkomlighet, vilket i sin tur leder till ekonomiska och sociala konsekvenser i samhället.

Samhällsfunktioner inom vatten och avlopp är likaså sårbart vid skyfall och höga flöden. Vid stora skyfall finns risk att avlopps- och dagvattenledningar översvämmas, utsätts för skred, sättningar, läckage och att ledningar spricker vilket medför föroreningsrisker för både människa och naturmiljöer. Detta kan även innebära konsekvenser på vattenkvaliteten vid påverkan på vattentäkter och drickvattenledningar.

Identifierade åtgärder

Staden behöver därför planera nya stadsdelar och uppgradera befintliga bebyggelser med översvämningsåtgärder proaktivt och ha en underhålls- och driftplanering som behåller funktioner trots ökade risk för översvämningar i framtiden. Nödvändiga åtgärder för att minska risker för översvämning behöver utredas och planeras långsiktigt samt utvärdera genomförda åtgärder för att ta del av kunskap från erfarenheter.

Värmeböljor

Ihållande period med hög temperatur förväntas bli allt vanligare och mer förekommande. Ett varmare klimat innebär ökning av värmerelaterade risker för kommunens invånare och verksamheter. Sårbara grupper bedöms vara äldre, små barn, kroniskt sjuka och personer med funktionshinder. Ihållande perioder med höga temperaturer kan orsaka olika hälsoproblem, allt från milda besvär till ökad dödlighet. Hur allvarliga hälsoeffekterna blir avgörs av värmens intensitet och varaktighet. En värmebölja skulle innebära en ökad belastning inom äldrevården och sjukvården men även personer som arbetar i en varmare och försämrad arbetsmiljö.

Mölndals stad har några identifierade områden med högre temperatur under sommaren. Enligt värmekarteringen, visas högre temperatur i Mölndals innerstad. Temperaturen i innerstaden kan bli högre på grund av en högre andel tätbebyggda och hårdgjorda ytor samt mindre tillgång till grönska. Förutom de specifika områden som blir varmt, finns det flera verksamheter som bedöms vara sårbara. Dessa är framför allt äldreboenden, förskolor, skolor samt vissa kontorsplatser som sårbara vid värmebölja där riskerna förväntas stiga i framtiden.

Utöver hälsorisker bedöms extrema varme även kunna påverka stadens natur- och kulturvärden såsom kulturhistoriska byggnader, badplatser och vattendrag. För människor som vistas på allmän plats och badplatser kommer behovet av en skuggad och svalkande miljö samt tillgång till vattenpåfyllning att öka. Vid värmebölja finns risk för påverkan på stadens vattenförsörjning genom en ökad vattenförbrukning, vattenbrist och försämrad vattenkvalitet. Därtill kan tekniska anläggningar kopplat till både vatten- och elförsörjningen påverkas då vattenpumpar och komponenter i elnätet riskerar överhettas.

Identifierade åtgärder

För att minska negativa risker av värmeböljor, behöver både utom- och inomhusmiljö rustas för varmare klimat, exempelvis genom att minska hårdgjorda ytor, öka grönska i stadsmiljö och reglera inomhustemperatur för behaglig temperatur. Kommunstyrelsens förvaltningar i samråd med övriga berörda förvaltningar och bolag behöver inventera och utreda nödvändiga lösningar för stadens fastigheter och planerar dem långsiktigt för drift och underhåll.

Torka och Brand

Klimatrelaterade risker för torka och brand kommer påverka hela Mölndals stad. Specifika områden och verksamheter har identifierats som sårbara vid skogsbränder och vattenbrist som en konsekvens av långvarig torka. Riskområden inkluderar vattentäkterna vid Rådasjön och Norra Långevattnet samt vattenverket, vilka kan påverka hela kommunen om långvarig torka eller skogsbränder inträffar. Vid långvarig torka och ökad vattenförbrukning kan bevattningsförbud bli nödvändig. Långvarig torka ökar även risk för skogsbränder, vilket i sin tur ökar risken för dricksvattenförorening från släckvatten samt påverkan på vägar.

Torka och brand påverkar inte bara människor utan även värdefulla natur och friluftslivsområden. Kulturvärden som ligger inom naturområden eller kulturlandskap med omfattande gräs- och åkermark står också i riskzon för dessa klimatrelaterade risker. Anläggningar inom hela kommunen, såsom VA-anläggningar, parker och olika leder i naturområden, kan vara utsatta för skogsbränder, vilket kan leda till avstängda områden och eventuell återuppbyggnad.

Även om vissa samhällsviktiga verksamheter, såsom sjukhus, ungdomsvårdsanstalter och Migrationsverket, kan påverkas direkt av långvarig torka och skogsbränder, kan kommunen indirekt drabbas. Skogsbränder i närheten av farliga verksamheter, som bensinstationer, kan medföra negativa konsekvenser för staden. Personer som arbetar eller bor i de samhällsviktiga verksamheterna inom identifierade riskområden kan behöva evakueras eller hitta temporära arbetslokaler vid skogsbränder eller vattenbrist till följd av långvarig torka.

Identifierade åtgärder

Genom att behålla fuktig och vattenhållande mark, kan spridning av skogsbränder begränsas, motverka mot torka i skogen, därmed kan det leda till att behålla grundvattennivåer. Staden behöver utreda vidare för vilka åtgärder som är lämpligt att vidta för att öka motståndskraft mot långvarig torka i framtiden. Kommunstyrelsens förvaltningar kommer att analysera närmare risker mot torka och skogsbränder samt nödvändiga förebyggande åtgärder utredas och planeras långsiktigt i dialog med berörda förvaltningar.

Ras och skred

Ett förändrat klimat med ökade flöden, mer intensiva skyfall och förändrade markvattenförhållanden kan leda till att sannolikheten för ras och skred ökar. Mölndals stad har flera områden med risk för ras och skred där det finns även skolor, verksamheter och bostäder. Ökade risker för ras, skred och erosion på grund av klimatförändringar kommer därmed att påverka både invånare och kommunens verksamheter i framtiden.

Följande områden har identifierats som behöver utredas vidare.

- Västra Balltorp
- Norr om Kållered inklusive Sandbäck och Våmmedal
- Lindomemotet
- Riksväg 40
- Söder om Ranered
- Vägar och infrastruktur i skredriskområden
- Parker, naturområden och allmän platsmark i skredriskområde
- Vattendrag, särskilt bäckar och åar såsom Kålleredsbäcken och Lindomeån

I Lindome finns det också risker för skred både längs vattendrag och vid områden där det finns samhällsviktiga verksamheter, utpekade områden av översiktsplanen och pågående detaljplaner.

Identifierade åtgärder

Staden behöver utreda närmare vilka åtgärder som kan genomföras i kommunalägd mark, men också i samverkan med andra fastighetsägare. Kommunstyrelsens förvaltningar kommer att arbeta vidare för att kunna ta fram åtgärder mot ras och skred och ha dem i långsiktig planering.

Genomförande och uppföljning

Stadsledningsförvaltningen har det övergripande ansvaret för att samordna och följa upp genomförandet av planen. Övriga förvaltningar ansvarar inom sina verksamhetsområden enligt gällande reglementen.

Prioritering, planering och finansiering av åtgärderna hanteras i ordinarie beslutsprocesser. För förebyggande åtgärder mot översvämning, ras, skred och erosion i befintliga bebyggelser finns även möjlighet hos myndigheter, att ansöka om bidrag för naturolyckor.

Planen aktualiseras vid behov.